

ת"פ 41501/10/20 - מדינת ישראל נגד עמוס גויטע

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 41501-10-20 מדינת ישראל נ' גויטע

לפני כבוד השופט איתן קורנהאוזר
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד ענבר סיימונס
נגד
הנאשם עמוס גויטע
ע"י ב"כ עו"ד שמרית צור

גזר דין

רקע ועובדות כתב האישום

1. הנאשם הודה והורשע בכתב אישום מתוקן בעבירת תקיפה הגורמת חבלה, לפי סעיף 380 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.

בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 17.10.20 התקיימה הפגנת מחאה (להלן: "**ההפגנה**") בצומת רחובות בתל אביב (להלן: "**המקום**"). המתלונן והמתלוננת השתתפו בהפגנה, הניפו דגלים ושלטים הנושאים את המלל "ביבי הביתה", וכן המתלונן ומפגינים נוספים צעקו "ביבי הביתה". בנסיבות אלה, עבר במקום רכב בו נהג הנאשם בו היו בת זוגו ונשים נוספות. בנסיבות אלה צעק הנאשם לעבר המתלונן: "שיהיה לך סרטן, תלך אתה הביתה", והמתלונן השיב לו "אני בבית, רק שביבי ילך הביתה". בשלב זה, פתח מי מיושבי הרכב את החלון האחורי והנשים שישבו ברכב החלו לקלל את המתלונן. בתגובה, אמר להן המתלונן מדוע הן מקללות, אפשר לדבר, והנשים ברכב נופפו לעברו תנועות מגונות. מיד ובסמוך לכך, תקף הנאשם את המתלונן בכך שריסס בגז פלפל אשר גרם למתלונן לצריבה בעיניים, ונסע מהמקום. המתלוננת אשר עמדה בסמוך למתלונן, נפגעה אף היא מנתזי גז הפלפל ונגרמה לה צריבה בעיניים.

2. הודאת הנאשם בכתב האישום המתוקן, התקבלה במסגרת הליך גישור אשר התקיים לאחר שהסתיימה שמיעת הראיות. הצדדים הסכימו על תיקון כתב האישום כאמור לעיל, וכן כי הנאשם יפצה כל מתלונן בסך של 2,000 ₪. לא הושגה הסכמה לגבי רכיבי ענישה נוספים.

ראיות לעונש

3. במסגרת הראיות לעונש העיד אביו של הנאשם, אשר טען כי הנאשם השתחרר לפני כארבע שנים ממאסר ולאחריו עשה כל מאמץ שלא להסתבך עם החוק. האב הוסיף כי הנאשם מנסה לשקם את עצמו, עובד מידי יום מבוקר עד ליל ומפרנס את אמו ואת שני אחיו המצויים על הרצף האוטיסטי.

ב"כ המאשימה הגישה את גיליון הרישום הפלילי של הנאשם, צירפה פסיקה לתמוך בטיעוניה, ואילו ב"כ הנאשם הגישה אף היא פסיקה לענין העונש וכן מסמכים לגבי מצבם הכלכלי של הנאשם ומשפחתו הקרובה.

4. הממונה על עבודות השרות מצא את הנאשם מתאים לביצוע עבודות שרות.

תמצית טיעוני הצדדים

5. ב"כ המאשימה טענה כי מעשי הנאשם מבטאים התנהגות אלימה ובריונית, על רקע של חוסר הסכמה פוליטית וללא כל היכרות מוקדמת. הנאשם הוא שיזם את הפניה אל המתלוננים, והוא שהסלים את האירוע עד למעשה התקיפה. לטענת ב"כ המאשימה הנאשם פגע בערכי שמירה על בטחון ושלמות גוף הזולת, וכי יש מקום להחמרה בענישה של הנסיבות בהן מדובר באלימות על רקע אי הסכמה פוליטית. לפיכך עתרה לקביעת מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר ועד ל-12 חודשים. בהתחשב בעברו הפלילי של הנאשם בגין עבירות אלימות וכן בעובדה שהודה לאחר שהסתיימה שמיעת כל העדים, טענה ב"כ המאשימה כי יש להשית עליו מאסר למשך שישה חודשים שירוצה בעבודות שרות וכן פיצוי בסך 2,000 ₪ לגבי כל מתלונן.

6. ב"כ הנאשם טענה כי יש לדחות את טענת ב"כ המאשימה לגבי הרקע הפוליטי והפגיעה המשתמעת בזכות ההפגנה. לטענתה, אין כל משמעות לרקע לביצוע העבירה כשהמפגנים לא איבדו את חופש הביטוי שלהם, וכן הוסיפה כי במקרים חמורים יותר הקשורים באלימות של מפגנים לא הוגשו כתבי אישום. לגבי פעולת התקיפה טענה כי לא התקיים כל תכנון מוקדם, הנזק שנגרם הוא נמוך מאד ואף פוטנציאל הנזק הוא נמוך ביותר שכן הנאשם כלל לא יצא מרכבו. עוד טענה, כי לא ניתן ללמוד גזירה שווה מהפסיקה שהגישה ב"כ המאשימה, ואילו הפסיקה אליה היפנתה בעצמה תומכת בבקשתה לקבוע מתחם ענישה המתחיל במאסר מותנה. אשר לעברו הפלילי של הנאשם, טענה כי יש לתת משקל לכך שהעבירה האחרונה בה הורשע בוצעה לפני כחמש שנים והתיק הנוכחי הוא התיק היחיד הפתוח כנגדו. בהתחשב בכך, בהגבלות שונות שחלו עליו לאחר שחרורו ממעצר, בעובדה שקיימת תלות בנאשם מצד משפחתו הקרובה, וכן בקבלת האחריות על ידו - עתרה להטיל עליו מאסר מותנה ופיצוי מוסכם כפי שטענה ב"כ המאשימה.

הנאשם בעצמו טען שהוא מבין כי ביצע טעות חמורה ולא היה צריך להיגרר לביצוע המעשה. הנאשם הוסיף כי מאז שוחרר ממאסר בסוף שנת 2017 הוא מנסה להשתקם, וכיום עובד מבוקר ועד ערב בהתקנת ארונות.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

7. אלימות כלפי אחר מהווה פגיעה בזכותו של כל אדם לשלמות הגוף, לביטחון אישי ולשלווה הנפש. פעולה אלימה המבוצעת כלפי הזולת במרחב הציבורי, פוגעת אף במרקם החברתי הנפגע כתוצאה מערעור היציבות ותחושת הביטחון במרחב זה.

כפי שנקבע לא פעם, לבית המשפט תפקיד בהפחתת האלימות בחברה:

עמוד 2

"בית משפט זה עמד פעם אחר פעם על הצורך בהרתעתם של אלו המבקשים 'לפתור סכסוכים' בדרך אלימה. נקבע כי עלינו להילחם בנגע האלימות שפשט בארצנו ולהטיל עונשים מרתיעים ומשמעותיים על מי שבחרים בדרך האלימות"
(ע"פ 1892/15 אימאן אבו מדיעם נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (31.5.2015)).

8. בעת בחינת מידת הפגיעה בערכים המוגנים, יש לתת משקל משמעותי לנסיבות המקרה, במיוחד כשמדובר בעבירות להן מנעד רחב כגון עבירות אלימות. על אף שהסתיימה פרשת שמיעת הראיות במקרה זה, בחרו הצדדים להגיע להסדר במסגרתו תוקן כתב האישום. בהתאם להחלטתי בעת טיעוני ב"כ הנאשם לעונש (עמ' 60 לפרוט'), עובדות כתב האישום המתוקן הן המסד למתן גזר הדין, ולא טיעונים שונים אשר הושמעו על ידי אחד הצדדים או העדים במהלך שמיעת הראיות:

"מן הראוי שבית המשפט הגוזר את העונש של הנאשם שהודה בכתב האישום לצורך הסדר טיעון, לא יעשה שימוש בפרטים ועובדות שאינם נכללים במפורש בכתב האישום... רוצה לומר: להסדר טיעון משקל ומעמד משלו. וכתב האישום המתוקן הוא ככלל ראשית ואחרית לגזר הדין"
(ע"פ 677/14 דני דנקנר נ' מדינת ישראל, פסקה מ"ב בפסק דינו של כב' השופט, כתוארו אז, רובינשטיין (6.08.2014)). ראו עוד לענין זה: ע"פ 1548/17 זיינב נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (9.08.2017); ע"פ 4289/14 חנונה נ' מדינת ישראל, פסקה 49 בפסק דינו של כב' השופט דנציגר (21.01.2015)).

יש להזכיר בהקשר זה, כי הצדדים הסכימו שלא להמתין להכרעות עובדתיות של בית המשפט אלא להגיע להסדר הכולל את תיקון עובדות כתב האישום ואת הודאת הנאשם בהן.

בנסיבות המקרה, מדובר באלימות אשר מבחינת עוצמתה מצויה ברף נמוך יחסית. אף החבלה שנגרמה למתלוננים, צריבה בעיניים, אינה מצויה ברף גבוה. לצד זאת, איני מקבל את טיעון ב"כ הנאשם אשר ביקשה בטיעוניה, למעשה, לבצע הפרדה מוחלטת בין מעשה התקיפה לבין הרקע לו. לא ניתן לנתק את הרקע מביצוע פעולת התזת גז הפלפל על ידי הנאשם, המהווים מכלול של נסיבות האירוע כמפורט בכתב האישום המתוקן בו הודה. כפי שניתן ללמוד מעובדות כתב האישום, הנאשם הוא שפנה אל המתלונן אשר הפגין במקום במחאה פוליטית באמירה "ביבי הביתה", "איחל" לו מחלה קשה ואמר לו שהוא ילך הביתה. בהמשך הצטרפו אליו יושבות הרכב הנוספות בקללות אל עבר המתלונן. בנוסף, בהתאם לעובדות בהן הודה הנאשם, חלקו של המתלונן הסתכם בכך שהשיב לנאשם כי הוא נמצא בביתו וש"ביבי ילך הביתה", וכן שאל את יושבות הרכב אשר קיללו אותו מדוע הן נוהגות כך וש"אפשר לדבר". מיד לאחר שיושבות הרכב הגיבו בתנועות מגונות כלפי המתלונן, ריסס הנאשם בגז פלפל אשר גרם לצריבה בעיניהם של המתלונן והמתלוננת שכל חלקה התמצה בכך שנטלה חלק בהפגנה. נסיבות אלה מצביעות על פגיעה בחופש ההפגנה והבעת העמדה הפוליטית, בדרך של אלימות והטלת מורא. אלימות שכזו עלולה לרפות את ידיהם של אזרחים מלממש את זכויותיהם ולפגוע בכך במרקם הדמוקרטי בישראל. אכן, כפי שטענה ב"כ הנאשם, אין פסול בעצם התנגדות הנאשם ויושבות הרכב להפגנה כזו או אחרת, אולם הנאשם חצה קו חד וברור ופעל באלימות בשל הפגנה בעלת גוון פוליטי. חציית הקו על ידי הנאשם, אשר פעל בדרך אלימה כלפי המתלוננים, מחייבת הצבת תמרוך אזהרה גדול וזוהר כנגד הפעלת אלימות כלפי מפגינים המממשים את זכותם הדמוקרטית. בנסיבות אלה הפגיעה היא, אפוא, בערכים של שמירה על הזכות לבטחון אישי ולשלמות הגוף אך גם בערכי שמירה על מימוש זכויות יסוד של הפרט בדמוקרטיה.

9. עיון בפסיקה שהציגה ב"כ הנאשם מעלה כי מדובר במקרים שונים של עבירות אלימות בנסיבות שונות, ברובם אלימות כנגד בת זוג ובחלקם אלימות על רקע שימוש באלכוהול. בכל אותם מקרים נקבע מתחם ענישה המתחיל במאסר מותנה אשר יתכן והיה ראוי באותן נסיבות, אולם בנסיבות מעט שונות של אלימות כלפי בת זוג, שאינה ברף גבוה, הפסיקה עמדה על ריצוי מאסר בעבודות שרות (ראו ענישה של מאסר בדרך של עבודות שרות: רע"פ 5080/20 אביגל בן דוד נ' מדינת ישראל (27.7.2020); רע"פ 3415/18 פלוני נ' מדינת ישראל (2.5.2018); רע"פ 3077/16 פלוני נ' מדינת ישראל (2.5.2016); רע"פ 6037/15 סיימון צדקה נ' מדינת ישראל (7.9.2015)). באחד המקרים אליו היפנתה ב"כ הנאשם, בו מדובר היה באלימות מצד מאבטח במועדון, נעשה שימוש בגז פלפל תוך כדי ביצוע העבירה אך בית המשפט ציין את חלקו המשמעותי של המתלונן בטרם ביצוע העבירה ובמהלכה (ת"פ (שלום ת"א) 59708-07-20 מדינת ישראל נ' טישקובץ (29.6.2021)).

למעשה, כל המקרים שהציגה ב"כ הנאשם עסקו בנסיבות שונות לחלוטין מהרקע לאירוע הנדון ומנסיבותיו, המשפיעים על סוג הערכים המוגנים שנפגעו ועל מידת הפגיעה בהם.

לעומת זאת, ב"כ המאשימה הציגה פסיקה בה נקבעה ענישה של מאסר בעבודות שרות בגין עבירת תקיפה הגורמת חבלה, בנסיבות שונות, ולצד זאת הציגה אף שני מקרים אשר עסקו באלימות כלפי מפגינים:

- באחד המקרים, השליך הנאשם אבנים לעבר מפגינים ופגע באחת מהם אשר פונתה לבית חולים. הנאשם באותו מקרה הורשע בעבירת תקיפה בלבד ולא תקיפה הגורמת חבלה. כמו כן, הנאשם באותו מקרה הורשע בעבירת תקיפת שוטר ואיומים. לאחר שנדון תחילה לשמונה חודשי מאסר בפועל, החליט בית המשפט המחוזי על הקלה בעונשו לשישה חודשי מאסר, וציין בפסק דינו כי אין מדובר בתקיפת מפגינים על רקע אידאולוגי אלא בדר רחוב אשר היה נתון תחת השפעת אלכוהול והמפגינים הפריעו לו לישון "בביתו" (עפ"ג 12916-11-20 דניס פוטודינסקי נ' מדינת ישראל (10.12.2020)).

- המקרה השני, מתאפיין באלימות בנסיבות דומות למקרה הנדון. אותו מקרה עסק בהפגנה בצומת רחובות ברמת גן, במהלכה חלף הנאשם עם רכבו ליד המפגינים וריסס לעברם מבעד לחלון הרכב חומר שפגע בפניהם וגרם להם לדמע, גרד בגוף ותחושת צריבה בגרון ובעיניים. במסגרת הסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים, נדון הנאשם גם בגין מקרה אלימות נוסף בו זרק חפץ על מתלונן וגרם לו לחתך מאחורי אוזנו. בית המשפט החליט לכבד את הסכמת הצדדים והטיל על הנאשם, לו עבר פלילי ישן, תשעה חודשי מאסר בעבודות שרות (ת"פ 38890-01-21 מדינת ישראל נ' קמביסיס (30.6.2021)).

ניתן ללמוד מפסיקה זו כי רף הענישה בגין עבירות אלימות משתנה בהתאם לנסיבות ביצוע העבירה, הערכים המוגנים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם.

יש לציין כי אין זהות בין מתחם העונש ההולם, המגלם הכרעה ערכית המבוססת על שיקולים שונים, ובין מדיניות הענישה הנוהגת המהווה אך את אחד משיקולים אלה (ע"פ 322/16 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (9.10.2016)).

לאחר שבחנתי את כל האמור לעיל ותוך דגש על עקרון ההלימה, אני קובע כי מתחם הענישה באירוע זה נע בין מאסר קצר שירוצה בעבודות שרות ועד למאסר בפועל למשך עשרה חודשים, זאת לצד ענישה נלווית.

העונש המתאים

10. הנאשם צעיר בן 25, אשר לחובתו 3 הרשעות קודמות הכוללות הרשעות בשישה מקרים של אלימות פיזית ובמספר עבירות איומים. הנאשם אף ריצה עונש של מאסר בפועל למשך שנה בשל חלק מעבירות האלימות בהן הורשע, זאת במסגרת הרשעתו האחרונה בשנת 2017. אין ספק כי יש להתחשב בנתונים אלה המעידים על דפוסים אלימים, עליהם שב הנאשם במקרה הנדון לאחר שריצה מאסר בפועל. לצד זאת, יש להתחשב בכך שהנאשם קיבל אחריות על מעשיו, גם אם לאחר שנשמעו כל העדים, ובטיעונו לעונש שב וקיבל אחריות למעשים. התרשמתי מדברי הנאשם כי אכן הבין את חומרת מעשיו, גילה אמפטיה למתלוננים והביע צער. בנוסף, אני מוצא כי יש להתחשב במצבו הכלכלי המורכב של הנאשם, במידת הפגיעה האפשרית ביכולתו לסייע בפרנסת משפחתו, וכן יש לתת משקל מסוים וקל אף למגבלות מצומצמות שחלו עליו לאחר האירוע.

לפיכך, החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. שלושה חודשי מאסר אותם ירצה בעבודות שרות, זאת בהתאם למפורט בחוות דעת הממונה. בית המשפט הבהיר לנאשם כי כל חריגה מכללי ביצוע עבודות השרות עלולה להביא לריצוי יתרת העונש בדרך של מאסר בפועל.
- ב. שישה חודשי מאסר אותם לא ירצה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים עבירת אלימות מסוג פשע.
- ג. שלושה חודשי מאסר אותם לא ירצה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים עבירת אלימות מסוג עוון.
- ד. פיצוי לכל מתלונן בסך 2,000 ₪. הפיצוי ישולם בארבעה תשלומים שווים החל מיום 1.3.22 ומידי חודש בחודשו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ו' אדר א' תשפ"ב, 07 פברואר 2022, במעמד הצדדים.